

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/61/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616200339
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7616200339.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a sudcov JUDr. Evy Feťkovej a JUDr. Moniky Géciovej v spore žalobcu O. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom v A.A. G. Z., E. X, adresa na doručovanie: NOVES okná a.s., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Radlinského 24, zastúpeného JUDr. Ľubomírou Bašistovou Virovou, advokátkou, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Zimná 62 proti žalovanému PROFI CREDIT, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného JUDr. Andreou Cvikovou, s.r.o., advokátkou Advokátskej kancelárie, so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach so mzdy s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 16C/5/2016-70 z 29.11.2016

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. P r i z n á v a žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol v tomto znení:

I. U r č u j e sa, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8300050741 zo dňa 5.9.2012 uzatvorená medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom, j e n e p l a t n á.

II. Žalobca má právo voči žalovanému na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou zo dňa 21.12.2015 doručenu súdu prvej inštancie dňa 13.1.2016 domáhal určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8300050741 zo dňa 5.9.2012, uzatvorenej medzi stranami sporu v postavení žalovaného ako veriteľa a žalobcu ako dlžníka. Zároveň žiadal, aby súd do času právoplatného rozhodnutia vo veci samej nariadil (do 1.7.2016 predbežné opatrenie), v zmysle ktorého by jednak uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy č. 8300050741 zo dňa 5.9.2012 uzatvorenej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej a rovnako uložil zamestnávateľovi žalobcu spoločnosti NOVES okná a.s., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Radlinského 24, IČO: 31 683 789 zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa dohody o zrážkach zo mzdy č. 8300050741 zo dňa 5.9.2012.

3. Súd prvej inštancie uznesením sp.zn. 16C/5/2016-21 zo dňa 29.1.2016 nariadil predbežné opatrenie, ktorým žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8300050741 zo dňa 5.9.2012 uzatvorenej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, a to až do

právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť uvedenej dohody o zrážkach zo mzdy. Zároveň uložil povinnosť zamestnávateľovi žalobcu, spoločnosti NOVES okná a. s., IČO: 31 683 789, so sídlom Radlinského 24, 052 01 Spišská Nová Ves zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 5.9.2012 uzatvorenej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom. Žalovaného zaviazal zaplatiť na účet súdu prvej inštancie súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo výške 33,- eur, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia s tým, že o trovách predbežného opatrenia bude rozhodnuté v rozhodnutí vo veci samej.

4. O odvolaní žalovaného proti hore uvedenému uzneseniu rozhodol Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd tak, že uznesením sp.zn. 5Co/147/2016-45 zo dňa 19.4.2016 predmetné napadnuté uznesenie potvrdil.

5. Na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ust. § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 551 ods. 2 až 3 OZ, § 40 ods. 1, 3 a 4 OZ, § 20 ods. 1, 2 OZ, § 13 ods. 2 ObZ, § 133 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ObZ, § 37 ods. 1, § 52 ods. 1, 3, 4 OZ v znení platnom k 12.9.2012, § 53 ods. 1, 3, 5, § 54 ods. 1, 2 OZ v znení platnom k 12.9.2012, § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom k 12.9.2012, § 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom k 12.9.2012 a taktiež § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 tohto zákona, § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov so zreteľom aj na § 137 písm. c/ CSP.

6. Ako prvé dospel k záveru, že žalobca má naliehavý právny záujem v spore a to rovnako v zmysle ust. § 80 písm. c/ O.s.p., ako aj § 137 písm. a/ CSP s odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/137/96, keďže touto určovacou žalobou sa odstráni stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, keďže len súdom deklarovaným vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže následne žalobca argumentovať vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi, aby ďalej neprevádzal zrážky z jeho mzdy, ku ktorým na ich základe už došlo, a rovnako tým predišiel nutnosti vyvolania ďalšieho súdneho sporu na vrátenie plnení, ktoré si žalovaný cestou touto inštitútu vymohol od žalobcu (viď bod 45 odôvodnenia napadnutého rozsudku).

7. Následne pristúpil k preskúmaniu dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, z hľadiska jej súladnosti s platnou právnou úpravou a teda jej platnosti, prípadne neplatnosti v zmysle hmotného práva s odkazom aj na jej písomnú formu vyplývajúcu ex offo z ust. § 551 ods. 1 OZ s odkazom na ust. § 40 ods. 3 OZ.

8. Uviedol, že v danom prípade absentuje podpis konajúcej osoby žalovaného, nebola dodržaná písomná forma dohody o zrážkach zo mzdy, obsah dohody o zrážkach zo mzdy č. 8300050741 je neurčitý, v dôsledku čoho ide o neplatný právny úkon, keďže ide o formulárovú, individuálne nedojednanú dohodu.

9. Súd poukazoval na cit. ust. § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. a uviedol, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, aby žalobca ako spotrebiteľ mal možnosť odmietnuť zabezpečovací prostriedok poskytnutého úveru. Rovnako poukazoval aj na čl. 8 bod 8.1 žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300050741, kde sa zaviazal žalobca zaplatiť veriteľovi odplatu vo výške 147,31 eur, ktorá mu bola odpočítaná z poskytnutého úveru už pri uzatváraní zmluvy, aj keď je neprimerane vysoká a presahuje štvornásobok dohodnutej mesačnej splátky úveru. Preto ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku s odkazom na citované rozhodnutia súdov.

10. Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka číslo 8300050741 zabezpečuje aj prípadné zmluvné pokuty zo Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300050741. Zmluvné pokuty sú upravené v článku 14 Zmluvných dojednaní, ktoré nie sú podpísané zmluvnými stranami. Ustanovenie § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka pritom vyžaduje, aby bola zmluvná pokuta dohodnutá písomne, inak je v zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatná. Článok 14.1 Zmluvných dojednaní žalovaného bol taktiež určený za neprijateľnú zmluvnú podmienku (viď rozsudky Okresného súdu Skalica sp. zn. 2C/170/2014, Okresného súdu Trnava sp. zn. 16C/26/2015).

11. Vzhľadom k hore uvedeným skutočnostiam súd prvej inštancie žalobe žalobcu vyhovel.

12. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ust. § 251, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 CSP.

13. Proti rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Uplatnil odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ a d/ CSP, nakoľko súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže súd rozhodol na základe nepríslušnej právnej normy, čo je naplnením ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

14. Uviedol, že v konaní nebol preukázaný naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení, keďže dohoda o zrážkach zo mzdy je platným právnym úkonom s poukazom na konkrétne citované skutočnosti v bode 2 podaného odvolania so zreteľom aj na zásadu zákazu retroaktivity. Ust. § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. je nepoužiteľné na uzavretú dohodu o zrážkach zo mzdu, keďže ide o ustanovenie účinné až od 1.5.2014. Apeloval nepreskúmateľnosťou určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, keďže nie je možné výšku pohľadávky určiť v čase uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, keďže to v prípade revolvingových úverov nie je možné. Rovnako nesúhlasil so záverom súdu, že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola uzavretá oprávnenou osobou, keďže nikto nespochybnil v tomto smere jej uzavretie. Citoval ust. § 20 ods. 1, 2, § 31 ods. 1 OZ a mal za to, že pani N. M. je oprávnenou osobou v zmysle splnomocnenia. Napádal aj závery súdu vo vzťahu k ustanoveniu umožňujúcemu zvýšenie zrážky nad dohodnutú sumu, keďže ust. § 551 OZ predstavuje objektívnu hranicu pre výšku zrážky zo mzdy. Je potom nepreskúmateľné, v čom má ísť o nekalé neprijateľné ustanovenie v tomto smere. Uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola a stále je zabezpečovacím prostriedkom, ktorý nielen že nie je vylúčený z oblasti spotrebiteľských úverov, ale súčasne je s účinnosťou od 1.5.2014 aj osobitne regulovaný. Tvrdenie žalobcu o tom, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou podmienkou, je podľa žalovaného v rozpore s právnou úpravou s poukazom na citované rozhodnutia. Navrhoval, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, pričom si uplatnil náhradu trov konania.

15. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne po právnej i vecnej stránke. Navrhoval, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok a uplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Mal za to, že žalovaný v podanom odvolaní rovnako poukazuje na tie isté skutočnosti ako vo svojich vyjadreniach k žalobnému návrhu, s ktorými súd sa jasne a určito v odôvodnení rozsudku vysporiadal, pričom konkrétne zdôvodnenie podaného vyjadrenia uviedol v bode 3. Súhlasil s odôvodnením rozsudku v časti týkajúcej sa posúdenia oprávnenosti osôb konať v mene žalovaného, pričom súd správne postupoval, ak prihliadol na ust. § 5a, pretože zákon č. 102/2014 Z.z., ktorým bol zmenený zákon č. 250/2007 Z.z., a keďže nemá prechodné ustanovenia, od účinnosti tohto zákona sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Žalobca nemal možnosť odmietnuť podpísanie dohody o zrážkach zo mzdy a ani nebol riadne poučený o následkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy, ako aj o možnosti neustáleho navyšovania pohľadávky. Predmetná dohoda neobsahuje uvedenie presnej výšky pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, keďže v dohode sú len uvedené možné spôsoby vzniku pohľadávky, ktorá môže vzniknúť až v budúcnosti, pričom v dohode je vymedzená pohľadávka tak, že môže byť tvorená úverom vrátane všetkých revolvingov, príslušenstvom k úveru, prípadnými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré spoločnosti vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a prípadne ďalšími pohľadávkami, ktoré do budúca vyplynú zo zmluvy aj prípadných dokladov a takéto vymedzenie pohľadávky je neurčité a v zmysle § 37 ods. 1 OZ aj neplatné. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečená pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejaviť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom predmetného zabezpečovacieho prostriedku s odkazom na ust. § 2 ods. 2 OZ, keďže v zmluvných vzťahoch, ako aj v občianskoprávných vzťahoch majú účastníci rovnaké postavenie. Pri uzatváraní dohody dlžník spotrebiteľ tak musí vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške, pričom suma 600,00 eur v bode 1 dohody o zrážkach zo mzdy bola uvedená len v súvislosti s označením budúceho poskytnutia úveru na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru. Pri takomto vymedzení novej pohľadávky existuje hrozba, že žalovaný ako veriteľ si bude na základe dohody uplatňovať zaplatenie súm, ktoré zodpovedajú nezákonným úrokom, úrokom z omeškania, zmluvným pokutám, ako aj iným nákladom, ktorých zaplatenia by sa žalovaný mohol domáhať a to bez akejkoľvek súdnej kontroly a do doby, pokiaľ spoločnosť písomne neoznámí

zamestnávateľovi, že všetky pohľadávky sú už splatené, z čoho je zrejmá neurčitosť zmluvného dojednaní. Žalobca preto poukazoval aj na neprijateľnosť zmluvných podmienok obsahujúcich v zmluve o revolvingovom úvere týkajúcich sa dojednaní odplaty za poskytnutie služby spočívajúce v odklade splátok vo výške 147,31 eur, pričom zmluvné pokuty upravené v čl. 4 zmluvných dojednaní neboli podpísané zmluvnými stranami a taktiež v zmysle § 544 ods. 2 OZ neboli dojednané písomne, v dôsledku čoho ide o neplatné dojednanie vychádzajúce z neprijateľnosti zmluvných dojednaní. Taktiež v podanom vyjadrení žalobca poukazoval aj na absenciu obligatórnych náležitostí v zmluve o revolvingovom úvere, vyplývajúcich zo zák. č. 129/2010 Z.z., najmä že zmluva neupravovala údaj o termíne konečnej splatnosti úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f/, údaj o výške splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 9 ods. 2 písm. k/. Z uvedených dôvodov sa považuje v zmysle § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. za bezúročnú a bez poplatkov. Taktiež aj úrok vyplývajúci zo zmluvy vo výške 68,51% je úrokom v rozpore s dobrými mravmi, pretože v septembri 2012 pri spotrebiteľských úveroch s dobou splácania od 1 do 5 rokov predstavovala priemerná úroková miera 12,93%. Úrok dojednaný v zmluve je 5-násobne vyšší než úrok pri úvere poskytovaní bankami v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

16. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu, ako aj v ďalšom podanom vyjadrení zotrval na zákaze retroaktivity, s popretím argumentácie údajnej neurčitosti vymedzenia pohľadávky, ako aj výšky zrážok v dohode o zrážkach zo mzdy, pričom citoval rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 9C/171/2015, uznesenie NS SR sp.zn. 1Cdo/191/2009, rozsudok NS SR z 31.7.2012 sp.zn. 3Cdo/81/2011. Apeloval na správny výklad ustanovenia o možnosti zvýšenia zrážky na dohodnutú sumu, ktoré nie je esenciálnou súčasťou dohody a opravuje špeciálnu situáciu zvýšenia zrážky na dohodnutú výšku v prípade, ak v ktoromkoľvek mesiaci nebude zrážka z akéhokoľvek dôvodu vykonaná v dohodnutej výške, čo prichádza do úvahy len v intenciách maximálnej zákonnej hranice výšky zrážky. Pokiaľ ide o údaj týkajúci sa trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti úveru, ako podstatných skutočností zdôraznil, že zmluva o úvere je tvorená aj ustanoveniami nachádzajúcimi sa nielen v listine označenej ako žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru, ale aj zmluvnými dojednaniami (viď čl. 4 ods. 4.5 a čl. 9 ods. 9.1 zmluvných dojednaní), pričom deň splatnosti poslednej splátky úveru je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, čím je splnená požiadavka vyplývajúca z uvedeného zákonného ustanovenia (viď rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 13Co/111/2014-166). Preto ani s odkazom na Smernicu Rady 2008/48 čl. 22 ods. 1, ako aj čl. 10 ods. 1 písm. h/ má zmluva náležitosti aj podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch (viď rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C 42/15 a rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 13Co/111/2014-166), pričom Súdny dvor EÚ vo veci C 42/15 vyslovil, že čl. 10 ods. 2 písm. h/ a Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny a preto zmluva obsahuje náležitosti týkajúce sa uvádzania počtu, výšky a termínov splatnosti splátok v súlade so zákonom. V ďalších bodoch žalovaný popieral tvrdenia žalobcu týkajúce sa úrokovej sadzby v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka s odkazom na ust. § 502 ods. 2 ObZ, kedy nie je v prípade úverovej zmluvy možné vysloviť neplatnosť celého dojednaní o odplate, a to ani v prípade, ak by tieto boli v rozpore so zákonom. Samotná výška odplaty (úrokov) bola v čase uzavretia zmluvy upravená v § 53 ods. 6 OZ. Žalovaný tak zotrval na svojich podaných vyjadreniach a uplatnil si nárok na náhradu trov právneho zastúpenia spojených aj s jeho ďalším vyjadrením zo dňa 22.8.2017, v ktorom s poukazom na citované rozhodnutia súdov sa vyjadroval k Smernici 2008/4/ES, ktoré nezakotvuje žiadne právo na rozpis splátky v zmluve, keďže spotrebiteľ má právo vyžiadať si tzv. amortizačnú tabuľku.

17. Žalobca v podaných vyjadreniach k vyjadreniam žalovaného zotrval na ním tvrdených skutočnostiach, a to aj s poukazom na odôvodnenie napadnutého rozsudku, ako aj rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/272/2016 zo dňa 28.2.2017, týkajúcich sa obdobných vecí rozhodnutých v prospech žalobcu. Uplatnil si nárok na náhradu trov konania za podané vyjadrenia.

18. Ďalšie vyjadrenia strán sporu odvolaciemu súdu už neboli doručované.

19. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“), prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

20. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 22.2.2018 o 9,55 hod., v pojednávacej miestnosti č. dv. 230, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 13.2.2018 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP.

22. Žalovaný namietal odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, h/ CSP, pričom z obsahu odvolania je zrejmé, že aj v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP.

23. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), t.j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je vymedzený vadami konania, ktorými sú všetky vady s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v § 221 ods. 1 O.s.p. (§ 389 CSP), ktoré spočívajú v chybnom postupe súdu napr. pri dokazovaní (ak pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ustanoveniami v tom čase účinného O.s.p.), pri posudzovaní procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), v chybnom poučovaní účastníkov a v ďalších nedostatkoch jeho činnosti, ku ktorým došlo počas konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom tieto vady nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušenia predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Typickou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je také porušenie práv účastníka konania, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Ide napr. o nedostatok vyznenia účastníka o pojednávaní súdu (vrátane oneskoreného predvolania či vyznenia), v dôsledku ktorého bol účastník vylúčený z prednesu, z práva vyjadriť sa k dokazovaniu a pod., neposkytnutie poučenia o povinnosti tvrdenia alebo poučenia o dôkaznej povinnosti, aj keď to bolo podľa stavu konania potrebné, rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednávania, aj keď pre to neboli splnené podmienky a pod. Vadou konania (dôkazného) je i okolnosť, že pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ustanoveniami O.s.p., (resp. CSP), napr. ak súd nevykonal dokazovanie na pojednávaní, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, listinný dôkaz nebol vykonaný zákonným spôsobom, účastníkovi v rozpore so zákonom nebolo poskytnuté právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali, a pod.

24. Keďže hore uvedený odvolací dôvod je daný aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozsudku, keďže ide o inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (viď Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 03.12.2015 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a súdov Slovenskej republiky 1/2016), žalovaný nakoľko v odvolaní napádal nepreskúmateľnosť rozsudku, nesprávne uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

25. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP (do 30.6.2016 s ust. § 132 O.s.p.), a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP (do 30.6.2016 z ust. § 133 až 135 O.s.p.).

26. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy,

ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

27. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

28. Odvolací súd konštatuje, že rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani aby vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli, ani nevyšli za konania najavo, aby opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo aby v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, aby výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. §§ 191 a nasl. CSP účinných v čase jeho rozhodovania, alebo aby na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

29. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a nasl. CSP účinných v čase jeho rozhodovania, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok odôvodnil v zmysle § 220 ods. 2 CSP.

30. Správne, podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Ani odvolacie námietky žalovaného nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť jeho zmenu.

31. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku, ako aj k odvolacím námietkam žalovaného možno doplniť, že v ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka zákonodarca vymedzil všeobecnú zásadu, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tzv. neprijateľné podmienky). To neplatí iba v prípade, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa však nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Uvedené zásady sa vzťahujú aj na vedľajšie zmluvné ustanovenia formulárovej povahy (záložné zmluvy, dohody o ručení, dohody o zrážkach zo mzdy, rozhodcovské zmluvy a pod.). Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

32. Odvolací súd poukazuje na konštantnú judikatúru Súdneho dvora EÚ (viď rozsudky *Océano Group Editorial a Salvat Editores* C- 240/98 až C-244/98, *Elisa Maria Mostaza Claro* C- 168/05, *Pannon GSM Zrt.* C- 243/08 a *vec Asturcom* C- 40/08 a ďalšie), v ktorých sa zdôrazňuje, že systém ochrany zavedený *Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách* (ďalej aj „*smernica*“) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah, a vzhľadom na predmetné nerovné postavenie jednej zo zmluvných strán čl. 6 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana zavedená smernicou pritom odôvodňujú, že vnútroštátny súd má povinnosť *ex offio* posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, a taktiež má povinnosť zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak jej ďalšia existencia je možná bez nekalých podmienok (čl. 6 ods. 1 *Smernice 93/13/EHS*).

33. Je preto nesporné, že aj v posudzovanej veci prislúchalo súdu posúdiť, či dohodu o zrážkach zo mzdy možno kvalifikovať ako neprijateľnú (nekalú) zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve uzavretej medzi stranami sporu. Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá má zabezpečovať uspokojenie pohľadávok

žalovaného zo zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej medzi účastníkmi dňa 12.9.2012, poskytuje žalovanému ako veriteľovi priamo právny priestor pre postihnutie majetku žalobcu, a to vymáhaním - nad rámec dlžnej sumy istiny úveru a zákonných nárokov (príslušenstva) - aj tých plnení v jeho prospech, ktoré sa zakladajú na prípadných neprijateľných podmienkach uvedených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, čím reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech práv žalobcu ako spotrebiteľa.

34. Treba zdôrazniť, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací prostriedok upravený v § 551 Občianskeho zákonníka sa od ostatných zabezpečovacích prostriedkov líši tým, že uspokojenie pohľadávky veriteľa nielen zabezpečuje, ale súčasne ide o prostriedok splácania veriteľovej pohľadávky. Účinnosť dohody nastáva okamihom jej predloženia platiteľovi mzdy dlžníka (jeho zamestnávateľovi), keď na jej základe sa pohľadávka veriteľa postupne uspokojuje vykonávanými zrážkami zo mzdy dlžníka, ktoré zamestnávateľ pravidelne vypláca veriteľovi, a to až do úplného zaplatenia veriteľovej pohľadávky, pričom nie je vylúčené, že takto by platiteľ mzdy dlžníka mohol realizovať (zraziť z jeho mzdy) aj neprípustné plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Výška vymáhanej pohľadávky (vrátane jej príslušenstva) je totiž založená iba na subjektívnej predstave veriteľa, a nie na objektívnom (komplexnom) posúdení a vyhodnotení obsahu spotrebiteľskej zmluvy a prípadnej nekalej povahy zmluvných podmienok v nej obsiahnutých po „ex off“ preskúmaní súdom, v súlade so zákonnými požiadavkami ochrany spotrebiteľa stanovenými vnútroštátnymi zákonmi a Smernicou Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

35. Z predloženej dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že táto neobsahuje výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, keď v čl. I je uvedené, že spoločnosť - žalovaný bude mať voči dlžníkovi - žalobcovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne dlžníkovi na základe žiadosti/zmluvy o revolvingovom úvere čiastku vo výške 600,00 eur s tým, že v prípade riadneho splácania mohol byť žalobcovi poskytnutý ďalší úver v rámci tzv. revolvingu, teda dohoda len opisuje možné spôsoby vzniku pohľadávky. Vymedzenie pohľadávky v zmysle uvedeného článku zmluvy s tým, že touto sú pohľadávky spoločnosti voči dlžníkovi zabezpečované dohodou a sú tvorené úverom, vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých dlžníkovi, príslušenstvom úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vyplynú, vzniknú na základe alebo v súvislosti so zmluvou a jej prípadnými dodatkami, je neurčité, a teda v zmysle ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj neplatné. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečená pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom tohto zabezpečovacieho prostriedku.

36. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená vo forme osobitnej listiny, no predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná, bola uzatvorená na predtlačí žalovaného, a preto je nepochybné, že žalovaný ju používal pri mnohých právnych vzťahoch, keďže do formulárovej predtlačie boli len vpísané údaje týkajúce sa úverového vzťahu, ku ktorému sa malo zabezpečenie vzťahovať a osobné údaje dlžníka, všetky dojednania boli formulárovo predtlačené. Takáto dohoda svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Pri uzatváraní dohody dlžník ako spotrebiteľ musí vedieť pohľadávku akého druhu a v akej výške zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy. Suma 600,00 eur uvedená v čl. I dohody bola uvedená len ako suma v súvislosti s budúcim poskytnutím úveru na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru s uvedením jej čísla. Neurčité je aj zmluvné dojednanie v dohode týkajúce sa výšky splátok, rozsahu, v akom má byť naplnená uhradzovacia funkcia zabezpečovacieho inštitútu zrážok zo mzdy. Neurčitosť zmluvného dojednania o výške zrážok má za následok neplatnosť dohody ako celku.

37. So zreteľom na uvedené preto neobstojí obrana žalovaného a jeho námietky uvedené v odvolaní sú nedôvodné.

38. Nedôvodná je aj námietka, že súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z.. účinné od 1.5.2014, keďže dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá dňa 12.9.2012. K uvedenému odvolací súd uvádza, že procesná norma odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti pôsobí na všetky živé spory prebiehajúce na súdoch za situácie, keď zákonodarca nestanovil osobitný (intertemporálny) režim. Novela zákona č. 250/2007 Z.z. vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. sa vzhľadom na chýbajúce

prechodné ustanovenia k úprave účinné od 1. mája 2014 preto vzťahuje aj na konania začaté na súde pred účinnosťou novely zákona č. 102/2014 Z.z.

39. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vrátane výroku o trovách prvoinštančného konania.

40. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Odvolací súd rozhodol len o nároku na náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto mu odvolací súd priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému.

42. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).